

ved tillige, at dette beror paa et Fejlslyn. Det er selvfølgelig for at tilvejebringe en Lettelse ved Omsætningen fra Bygningens Værdi; altsaa fra en Pengesum, til Hartkornet. Men det er jo indlysende — det ville de Herrer straks kunne se — at den Benyttelse, der skal ske af dette Tal: 7,680 er som Divisor. Jeg tænker naturligtvis, at Kommunalbestyrelserne bruge den almindelige Regnemaade, og det falder mig ikke ind at tænke paa den Benyttelse af Tallet, man kunde faa ved Hjælp af mere udviklede matematiske Former — det vil vel ikke være ofte, at vore Sogneraad ere komne saa vidt — og den almindelige Regnemaade vil da gaa ud paa, at naar en Ejendoms Værdi er angivet i Penge, saa skal man ind i dette Tal dividere 7,680. Her forekommer det mig unægtelig lettere at sætte 8000 som Divisor. Ja, benyttede man dette Tal, behøvede man ikke en Gang at regne. For hver 8000, man fik, havde man 1 Td. Hartkorn, for hver 1000 en Skæppe, for hver 250 et Hjerdingaar. Det er først, naar man skal til at regne ud, hvor mange Album man har, at det egentlige Regnestykke begynder. Alt det andet behøver man kun at skrive lige ned paa Papiret uden Hovedbrud. Jeg vil sige til den ærede Minister, at det er en Misforstaaelse med dette Tal, og som Sogneraadshovedmand skulde jeg have mig meget frabedt at have med dette Tal at bestille; i denne Egenskab vil jeg lubetinaet foretrække 8000. Men dette er kun en Betingelse. Hvad jeg imidlertid ikke noksom kan gentage som mit Synspunkt for Tiden — og jeg tror ikke, at det let vil kunne forandres — er, at vil man virkelig gøre et alvorligt Skridt for at forsøge at lette Hartkornshylden i Sognekommunerne, kan det ikke nytte at blive staaende ved Flertallets Forslag, fordi dette ikke vil medføre nogen væsentlig Lettelse. Det tror jeg ikke paa. Det vil ikke være muligt at bringe en virkelig Lettelse af Hartkornshylden i Sognekommunerne til Veje, med mindre man følger den Retning, jeg har angivet i mine 3 Forslag. Det er ikke muligt at komme til noget, der kan gavne Hartkornet og sætte en Stopper for den Stigning i Hyrderne, som vi nu vel alle kunne være enige om fortjener at standses, hvis man ikke gør det Skridt, som jeg tror er fuldt forsvarligt nemlig at komme til en større og bredere Skattebasis. Og der kan jeg da ingen anden see paa end den Bygningsværdi, som findes i de paagældende Kommuner. Det forekommer mig, at vi saa meget trostligere kunne gaa den Vej, som de

heller ingen Besvær eller Ulempe ville faa af denne Skattebasis. Vil man se hen til de rene og skære Landkommuner, der ligge fjærnt fra Byer og Jærnbanestationer, er der ganske vist ikke synderlig opnaaet ved at gaa denne Vej, fordi der i dem kun er ganske faa Bygninger, der overhovedet ville blive skattepligtige, navnlig naar man vil etablere det System, som den højtærede Indenrigsminister har foreslaaet, og som jeg paa dette Punkt fuldt ud kan godkende, nemlig at for saa vidt Hartkornsskatten er mindre end den Bygningsafgift, der hviler paa Ejendommen, da at fradrage den fra Bygningsafgiften. Det forekommer mig fuldt ud forsvarligt og rigtigt. Vil man følge denne Metode, kan jeg ikke skønne rettere, end at det saa vil være et ganske overordentlig ringe Antal Bygninger, der i en ren Landkommune vil blive skattepligtige. Men hvor der er et Bygningskompleks, fortaar jeg ikke, hvad der skulde foranledige, at man skulde kunne finde noget uretfærdigt i, at man vil have et moderat Bidrag af disse Værdier til at dække de kommunale Byrder. Den ærede Ordfører var jo i Gaar af den Mening, at det var bedre og hensigtsmæssigere at give separate Love for de enkelte Kommuner, efterhaanden som Trangen var der. Det vilde jeg dog anse for noget betænkeligt. Jeg vilde i det hele taget gerne have Lov til i Anledning af den ærede Ordførers Foredrag i Gaar at sige, idet jeg ellers ikke paa noget Punkt skal indbegaa ham, at jeg i alt væsentligt slutter mig til de Udtalelser, der fremkom fra den højtærede Indenrigsminister; jeg er ganske enig med den højtærede Indenrigsminister med Hensyn til den ærede Ordførers Stilling til Bygningsloven. Jeg kan ikke skønne, at den Vej vil være praktisk, eller at det overhovedet vil være forstandigt at komme ind paa at give Love for hver enkelt Kommune her i Landet, der kunde have Trang til at bestatte Bygninger eller Jordbruget gennem dets Bygningsværdier, fordi det vilde blive et Utal af Love. Den ærede Ordfører ved meget godt, at vi have en Mængde Kommuner, naar vi komme til at tælle dem sammen; han ved godt, at vi have henimod 300 Jærnbanestationer, og der er næsten ikke en Jærnbanestation her i Landet, uden at der findes en saadan Behyggelse omkring Stationen, at der kunde være god Tøje for den paagældende Kommune til at ønske at kunne lægge en moderat Skat paa Bygningerne der, ikke at tale om de store Bygningscentre, for Eksempel i en af de nærmeste Sognekommuner uden for Kjøbenhavn, hvor der for Tiden findes en Bygningsværdi,